

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Moniky Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobce: **Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu**
sídlem Körnerova 219/2, 602 00 Brno
zastoupený advokátkou JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D.
sídlem Štěpánská 640/45, 110 00 Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

za účasti:

- 1) **Ředitelství silnic a dálnic s. p.**
sídlem Čerčanská 2023/12, 140 00 Praha 4
zastoupené advokátem JUDr. Martinem Janouškem
sídlem Na Pankráci 1683/127, 140 00 Praha 4
- 2) **"VODA Z TETČIC z.s."**
sídlem Hybešova 178, 664 17 Tetčice
- 3) **Krajina Dluhonice, z. s.**
sídlem U Zbrojnice 46/3, 750 02 Přerov

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2023, č. j. KUOK 29894/2023,
ve věci stavebního povolení

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 14. 4. 2023 domáhá přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo částečně změněno rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 24. 11. 2021, č. j. SMOL/251204/2021/OZP/VH/Sko, jímž byla povolena stavba „Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“ v rozsahu uvedených 22 stavebních objektů.
2. Žalobce po obsáhlé rekapitulaci průběhu správního řízení a odůvodnění své aktivní legitimace vymezil následující námitky.

A) Rozpor ust. § 23a zákona č. 100/2001 Sb. se směrnicí EIA a nezákonnost stanoviska EIA

3. Žalobce upozornil, že v rámci odvolání upozornil na rozpor ust. § 23a č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí (dále jen „zákon o EIA“) se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (dále jen „směrnice EIA“), když podle jeho názoru bylo pro obchvat Přerova dálnicí D0136 vydání závazného stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016 podle § 23a zákona o EIA a podle nařízení vlády č. 283/2016 Sb. nezákonné, neboť jde o rozpor s účelem citovaného zákona o efektivní účasti dotčené veřejnosti, která se nemohla účastnit nového procesu EIA pro tuto stavbu, resp. nemohla se účastnit rozhodování o vydání tohoto závazného stanoviska EIA a především se směrnicí EIA.
4. Podle žalobce je nezbytné předložit Soudnímu dvoru EU k přezkoumání souladu zákona se směrnicí EIA.

B) „Nezákonnosti zákona č. 413/2021 Sb.“

5. Žalobce připomněl, že od 20. 11. 2021 platí změna § 23a odst. 3 zákona o EIA, kdy byla doplněna do tohoto ustanovení věta, že stanovisko EIA musí být platné v době vydání rozhodnutí v navazujících řízeních v prvním stupni. Navrhl, aby krajský soud předložil Ústavnímu soudu návrh na zrušení tohoto ustanovení k přezkumu, zda toto ustanovení je v souladu s Ústavou a dále také k SDEU k přezkumu, zda toto ustanovení je v souladu se směrnicí EIA.

C) Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu ke koordinovanému závaznému stanovisku Magistrátu města Přerova ze dne 26. 10. 2020, č. j. MMP/204197/2020/STAV/ZP/Tes

6. Žalobce v rámci svého odvolání požádal o přezkum tohoto závazného stanoviska a upozornil dále žalovaného, že podmínka č. 32 stavebního povolení sice obsahuje doslovné znění 6 požadavků ke krajinnému rázu, nicméně již neobsahuje doslovné znění 1 požadavku k ovzduší a ani doslovné znění 1 požadavku podle zákona č. 13/1997 Sb.
7. V rámci přezkumu Krajský úřad Olomouckého kraje (dále jen „KUOK“) svým stanoviskem ze dne 11. 1. 2022 přezkoumávané stanovisko změnil, kdy část koordinovaného závazného stanoviska (dále jen „KZS“) na ochranu ovzduší doplnil o nové odůvodnění a v části ochrany

pozemních komunikací jej doplnil o nový výrok zrušením bodů 8. a 9. koordinovaného stanoviska a doplnil jej o nové odůvodnění.

8. Žalobce v žalobě namítl, že žalovaný nezahrnul do rozhodnutí přesné znění požadavku v bodě 3. KZS a změny požadavku v bodě 9. KZS (ve výroku) ve znění stanoviska KUOK ze dne 11. 1. 2022 (vlivy na pozemní komunikace při výstavbě těchto 22 SO), ačkoliv to ukládá § 149 odst. 1 správního řádu a např. rozsudek krajského soudu spis. zn. 38 A 6/2020.
9. Žalobce dále nesouhlasí s výsledkem přezkumu. Podle KUOK nelze uložit žalobcem navrhovaná opatření týkající se vysazování dřevin, neboť projekt Vegetačních úprav není stavebním objektem, když bude součástí správního řízení o kácení mimolesních dřevin podle § 8 a § 9 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody“). K požadavku na vysazení nepravidelných shluků dřevin uvedl, že o prostorových podmínkách se také rozhoduje v citovaném řízení o kácení mimolesních dřevin. A konečně, k požadavku vysazení nových dřevin uvedl, že jde o nadbytečné opatření, neboť všechny podmínky musejí být splněny do kolaudace a zprovoznění stavby.
10. Podle žalobce SO 801 Vegetační úpravy, tedy projekt Vegetačních úprav, není podkladem pro řízení o kácení mimolesních dřevin, ale je jím SO 804 Náhradní výsadba. Ačkoliv SO 801 není stavebním objektem, nesouvisí nijak s řízením o kácení mimolesních dřevin a s ukládáním náhradní výsadby.
11. To, že výsadba musí být hotova do kolaudačního souhlasu, je sice pravda, avšak z časových souvislostí je nutné požadovat, aby výsadba byla hotova již do zprovoznění dálnice (zkušebním provozem nebo předčasným užíváním).

D) Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k závaznému stanovisku Krajské hygienické stanice Olomouckého kraje ze dne 24. 4. 2017, č. j. KHSOC/06978/2017/PR/HOK

12. Žalobce v rámci odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí upozornil žalovaného, že prvostupňový orgán zařadil do podmínky 32 stavebního povolení ze 4 požadavků stanoviska KHS ze dne 24. 4. 2017 pouze 3 požadavky, z nichž u 2 změnil formulaci. Žalobce tedy požádal o doslovné zahrnutí požadavku č. 2 a 3 na ochranu pitné vody a plné zahrnutí požadavku č. 4 na měření intenzit hluku během zkušebního provozu délky 6 měsíců na dálnici. Žalobce dále požádal o přezkum závazného stanoviska a žádal vložit 2 nové požadavky na důslednější ochranu veřejného zdraví. Ministerstvo zdravotnictví v rámci přezkumu potvrdilo stanovisko KHS a žádost žalobce o uložení nových dvou požadavků zamítlo.
13. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vyjádřil tak, že v napadeném rozhodnutí doplnil podmínku 32 d) o chybějící požadavek č. 4 stanoviska KHS, změnil znění podmínky 32 c) na úplné znění požadavku č. 3 stanoviska KHS a změnil znění podmínky č. 32 b), které je odlišné od požadavku č. 2 stanoviska KHS. Návrh na uložení 2 nových požadavků žalovaný zamítl.
14. Žalobce namítá, že do výroku napadeného rozhodnutí nebylo zahrnuto přesné znění požadavku č. 2 stanoviska KHS, ačkoliv to ukládá § 149 odst. 1 správního řádu a např. rozsudek krajského soudu spis. zn. 38 A 6/2020. Žalobce dále namítá, že do stanoviska KHS měly být zahrnuty 2 nové požadavky dle jeho předchozí žádosti.

E) Absence aktuální rozptylové studie a studie o posouzení vlivu imisí na veřejné zdraví; nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k přezkumu stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016

15. Další námitku žalobce zaměřil proti postupu žalovaného, který zamítl žádost žalobce o zajištění vypracování nové rozptylové studie a dále proti postupu Ministerstva životního prostředí (dále také jen „MŽP“), které stejnou žádost zamítlo v rámci přezkumu závazného stanoviska EIA.
16. Podle žalobce bylo nutné zpracovat novou rozptylovou studii za situace zpřísnění ročního imisního limitu u PM_{2,5} a také PM₁₀ a NO₂ a po zavedení nové metodiky od roku 2018 na výpočet znovuzvřených prachových částic automobilovou dopravou. Žalobce označil za překonaný rozsudek NSS ze dne 12. 12. 2022, č. j. 10 As 236/2022-82, který zamítl námitky žalobce o nedostacích stávajících studií jako podkladu pro vydání závazného stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016. Argumentace žalobce totiž podle něj v uvedeném řízení směřovala jiným směrem, takže kritéria pro řízení o změně územního rozhodnutí nelze použít na kritéria pro řízení stavební. Žalobce dále v žalobě obsáhle rekapituloval své námitky v tomto směru uplatněné v rozkladovém řízení a dále obsáhle polemizoval se závěry vyslovenými v citovaném rozsudku NSS ze dne 12. 12. 2022.
17. Postupem žalovaného došlo podle žalobce k porušení práva žalobce na správnost a zákonnost rozhodování a k porušení účelu zákona o EIA.
18. Žalobce dále uvedl, že žalovaný postupoval nesprávně i v tom, že na jeho žádost ve vyjádření k novým podkladům ze dne 17. 2. 2023 o zajištění přezkumu závazného stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016, ve znění ze dne 30. 12. 2020, a zamítavého stanoviska ministryně ŽP ze dne 13. 10. 2022 správně nereagoval, čímž způsobil vadu svého rozhodnutí, která znamená jeho zrušení.
19. *Žalovaný* ve svém vyjádření k žalobě k rozporu ustanovení § 23a zákona o EIA se směrnicí EIA odkázal na vypořádání této otázky Ústavním soudem v jeho nálezu ze dne 20. 12. 2023, sp. zn. Pl ÚS 7/23, jakož i v navazující judikatuře správních soudů. Jedná se o platnou právní úpravu, navíc námitky rozporu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí se směrnicí EIA jsou nezpůsobilé k rozhodnutí ve vodoprávním řízení.
20. K namítaným nezákonnostem ve vztahu ke koordinovanému závaznému stanovisku Magistrátu města Přerova ze dne 26. 10. 2020 žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a uvedl, že těmto námitkám věnoval adekvátní pozornost, tyto řádně vypořádal a vypořádání přezkoumatelným způsobem odůvodnil.
21. Žalovaný dále uvedl, že do výroku prvostupňového rozhodnutí zahrnul formou změny výroku 1 chybějící podmínku uvedenou ve stanovisku KHS a další 2 podmínky nahradil jejich plným zněním z tohoto stanoviska. V podrobnostech odkázal na str. 42-45 napadeného rozhodnutí.
22. Ve vztahu k absenci rozptylové studie a k přezkumu stanoviska EIA žalovaný uvedl, že požadavek na zpracování nové rozptylové studie pro potřeby vodoprávního řízení je nemístný. Rozptylová studie není předepsaným podkladem pro povolení stavby vodního díla. Žalovaný odkázal na podrobný komentář na str. 27-29 a str. 54-56 napadeného rozhodnutí, který vycházel ze závazného stanoviska ministryně životního prostředí ze dne 6. 10. 2022, kterým ministryně potvrdila závazné stanovisko EIA z 30. 11. 2016 ve znění z 30.12. 2020.
23. *Z osob zúčastněných na řízení* se k věci vyjádřilo pouze Ředitelství silnic a dálnic s. p. (dále jen „ŘSD“), které v rámci svého vyjádření ze dne 26. 1. 2024 uvedlo, že ustanovení § 23a

odst. 3 zákona o EIA je ústavně konformní. Požadavky KZS ze dne 26. 10. 2020 byly v napadeném rozhodnutí zohledněny (str. 4 a str. 40-41). Podmínka č. 3 KZS byla žalovaným řádně promítnuta do výroku napadeného rozhodnutí. Změna části 8. a 9. KZS spočívá v tom, že namísto dříve stanovených podmínek, příslušný silniční a správní úřad souhlasí se stavbou bez dalšího, tedy nejsou zde stanoveny žádné další podmínky, které by měly být promítnuty do výrokové části rozhodnutí. Pokud jde o dva požadavky, ve kterých žalobce požaduje výsadbu nepravidelných shluků dřevin a zajištění zvýšené péče o jejich existenci v okolí, je nutno konstatovat, že námitka žalobce, uvedená rovněž v odvolání, je pouze obecného charakteru. Nadto správní orgány nejsou povinny přejímat požadavky odvolatele, resp. účastníků řízení, do výroku svých rozhodnutí. Na zahrnutí požadavků žalobce do rozhodnutí tak neměl žalobce žádný nárok. Žalobce neměl žádný právní nárok na zahrnutí dvou jím navrhovaných požadavků týkajících se měření hluku a jeho intenzity na stavbě. Žalovaný tuto námitku žalobce řádně vypořádal v napadeném rozhodnutí (str. 42) s odkazem na přezkum stanoviska KHS Ministerstvem zdravotnictví. Žalovaný převzal podmínku č. 2 stanoviska KHS do výroku rozhodnutí. Pakliže nedošlo ke konkrétnímu doslovnému převzetí textace, pak se v takovém případě jedná o pouhý formalismus, který sám o sobě nemůže způsobovat jakoukoli nezákonnost napadeného rozhodnutí. Ve vztahu k požadavku na novou rozptylovou studii a studii o posouzení vlivu imisí ze stavby na veřejné zdraví odkázala osoba zúčastněná na řízení na žalobcem citovanou prejudikaturu, zejm. rozsudek NSS ze dne 12. 10. 2022, č. j. 10 As 236/2022-82 a má za to, že zpracování nové rozptylové studie nebylo zapotřebí. Studie byly zpracovány podle řádně zvolených podkladů a jejich závěry odpovídají zákonným požadavkům.

24. Žalobce v replice ze dne 27. 2. 2024 uvedl, že krajský soud se již nemusí s ohledem na nález Ústavního soudu bodem č. 1 žaloby (podrobně) zabývat. Dále setrval na uplatněných žalobních bodech. Zdůraznil, že ve výroku rozhodnutí žalovaného měl být požadavek č. 3 KZS převzat doslovně a dále chybí změna bodu 9. KZS dle stanoviska KUOK, což způsobuje závažnou vadu tohoto rozhodnutí. Návrh žalobce na uložení dvou nových požadavků ke zmírnění zásahu dálnice na krajinný ráz, což je předmět činnosti žalobce dle jeho stanov, nepředstavuje nic nereálného, neuskutečnitelného či nelogického, co by se zájmů ochrany životního prostředí, resp. přírody a krajiny, netýkalo. Žalovaný ani KUOK nedoložili žádnou věcnou, časovou, finanční či technickou nebo právní překážku, proč nebylo možné obě nové podmínky uložit. KUOK tak způsobil vadu svého stanoviska ze dne 11. 1. 2022 a žalovaný vadu svého rozhodnutí, pokud se pečlivým a přezkoumatelným způsobem oběma návrhy nezabývali. Požadavek na přesné zahrnutí požadavku č. 2 stanoviska KHS má oporu ve správním řádě a v judikatuře správních soudů, takže ji žalovaný nemohl ignorovat. Žalobcem navržené požadavky jsou realizovatelné a žalovanému nic nebránilo, aby oba uložil sám mezi podmínky svého rozhodnutí. Současně došlo k porušení práva žalobce na správnost a zákonnost rozhodování o přípustnosti zásahu záměru do zájmů chráněných zákonem č. 100/2001 Sb. a č. 254/2001 Sb., kterými se žalobce dle svých stanov zabývá. Žalovaný pochybil, pokud žalobce ve svém vyjádření ze dne 6. 3. 2023 k novým podkladům ve spise odbornými argumenty rozporoval závazné stanovisko EIA i potvrzující stanovisko ministryně ŽP, neboť dle judikatury měl zajistit nový přezkum i s tímto vyjádřením. Z rozsudku NSS sp. zn. 2 As 43/2015 (viz zmínka na str. 51 žaloby) přitom vyplývá, že správní orgány by měly při svém rozhodování vycházet z aktuálních odborných (vědeckých) podkladů, což se v tomto případě nestalo.

25. ŘSD ve vyjádření ze dne 22. 3. 2024 konstatovalo, že žalobce opětovně opakuje žalobní námitky bez nové argumentace. ŘSD má i nadále za to, že obě správní rozhodnutí jsou zákonné, přezkoumatelné a správné.
26. Pokud se týče obsahu správních spisů, s ohledem na to, že není mezi účastníky řízení sporu ohledně průběhu správního řízení a obsahu správních spisů, považuje krajský soud pro účely tohoto rozsudku za nadbytečné opětovně uvedené rekapitulovat.
27. Krajský soud předně uvádí, že ve věci již jednou rozhodl, a to rozsudkem ze dne 9. 5. 2024, kterým žalobu jako nedůvodnou zamítl. Tento rozsudek však byl ke kasační stížnosti žalobce zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2024, č. j. 4 As 107/2024-72 (dále jen „kasační rozsudek“) zrušen a věc vrácena zdejšímu soudu k dalšímu řízení.
28. ŘSD následně soudu zaslalo vyjádření ze dne 18. 9. 2024 a jeho doplnění ze dne 17. 10. 2024. V nich ŘSD zejména zdůraznilo, že požadavky žalobce ve vztahu k měření hluku byly ze strany správních orgánů při povolování stavby relevantně zváženy a následně odmítnuty. S ohledem na charakter povolovaných staveb a znění požadavků žalobce, které zjevně směřují do řízení o povolení tělesa dálnice, jsou jeho námitky čistě účelové a žalovaný nepochybil, když požadavky žalobce nezahrnul do napadeného rozhodnutí. Dále uvedlo, že celá problematika otázky ochrany krajinného rázu obsahově spadá do fáze územního řízení, kde byla také v nyní projednávaném případě podrobně řešena, nikoli stavebního řízení, a to i s ohledem na zásadu věcné koncentrace námitek v rámci jednotlivých řízení podle stavebního zákona. Sám žalobce v rámci územního řízení uvedl, že ke stanoveným podmínkám týkajícím se ochrany krajinného rázu v okolí stavby nemá připomínek. K tomu ŘSD odkázalo i na rozsudek zdejšího soudu ze dne 20. 10. 2020, č. j. 38 A 6/2020-230. Nadto samotná výsadba dřevin, rozporovaná žalobcem, se týká primárně (prakticky zcela) samotného tělesa dálnice D1 a nikoli tak nyní posuzovaných stavebních objektů (přeložek vodovodů a úprav meliorací). S ohledem na výše uvedené pak ŘSD nemůže než konstatovat, že žalovaný zohlednil důvody pro nepřevzetí dvou požadavků žalobce v části napadeného rozhodnutí zabývající se krajinným rázem. S přihlédnutím ke skutečnosti, že námitky žalobce směřují k tělesu dálnice, přičemž povolení tělesa dálnice není předmětem rozhodnutí, tak žalovaný nemohl způsobit tvrzenou nezákonnost napadeného rozhodnutí.

Posouzení věci krajským soudem

29. Krajský soud po vrácení věci kasačním soudem přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), vázán závěry kasačního rozsudku NSS v souladu s § 110 odst. 4 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
30. K jednotlivým v žalobě uplatněným námitkám krajský soud uvádí, že je třeba vycházet z toho, že úkolem soudu po zrušujícím rozsudku NSS je vypořádat oblast těch námitek, které byly předmětem kasačního přezkumu ze strany NSS a které byly shledány kasačním soudem nesprávně či nedostatečně vypořádané. Ohledně zbývajících námitek bude krajský soud vycházet z toho, že proti jejich vypořádání žalobce v řízení před NSS nebrojil, resp., že byly jeho námitky shledány kasačním soudem jako nedůvodné.

31. Z tohoto pohledu lze tedy pouze stručně shrnout závěry vyslovené v rozsudku 9. 5. 2024, č. j. 38 A 4/2023-177. Námitku A) krajský soud shledal nedůvodnou s ohledem na závěry vyslovené Ústavním soudem v nálezu ze dne 17. 7. 2019 pod sp. zn. Pl ÚS 44/18. K námitce B) lze odkázat na závěry vyslovené v nálezu Ústavního soudu ze dne 20. 12. 2023, sp. zn. Pl ÚS 7/23.
32. Pokud se týče námitky C), zdejší soud opakuje, že žalovaný na str. 4 napadeného rozhodnutí změnil výrokovou část rozhodnutí prvního stupně a rozšířil bod 12 a 14 o preciznější znění dle požadavku KZS. Krajský soud nepřehlédl, že požadavek č. 3 KZS obsahuje příkladný výčet opatření k omezení prašnosti a žalovaný tato opatření v rámci výrokové části konkretizoval. Za této situace nezatížil své rozhodnutí vadou, neboť jím uložená opatření, která je stavebník povinen činit v rámci realizace stavby, reflektují znění požadavku KZS a dále jej *de facto* zpřísnují. Žalobce v této souvislosti ani netvrdí, jak tato změna zasahuje do práva životního prostředí, jeho námitka je proto lichá. Ve vztahu k podmínce č. 9 koordinovaného závazného stanoviska byla námitka žalobce vyhodnocena jako bezpředmětná, když tato podmínka byla změnovým stanoviskem vypuštěna. Tato argumentace, jež byla obsahem již předchozího rozsudku ze dne 9. 5. 2024, nebyla po kasačním řízení nijak korigována ani změněna. Z tohoto důvodu není tato část námitky důvodná. K námitce stran 2 nových navrhovaných požadavků na vysazování dřevin se soud vyjádří níže.
33. Námitka D) byla soudem rovněž shledána nedůvodnou. Pokud se týče části námitky ohledně zahrnutí přesného znění požadavku č. 2 stanoviska KHS, krajský soud shledal, že se jedná o zjevnou vadu v psaní, která ovšem nezakládá nezákonnost napadeného rozhodnutí. Požadavek KHS č. 2 toliko reflektuje zákonnou povinnost, kterou je stavebník povinen dodržet bez ohledu na stanovení ve výroku stavebního povolení. V tomto specifickém případě se nejednalo se o projev diskrece KHS a nepřevzetím podmínky nemohlo být jakkoli zasaženo do zákonem chráněného zájmu zastupovaného dotčeným orgánem. Stavebník není zproštěn povinnosti dostát zákonným požadavkům a s ohledem na povinnost zajistit stanovisko KHS k žádosti o vydání kolaudačního souhlasu musí stále tuto skutečnost doložit KHS. Požadavek č. 2 z tohoto důvodu materiálně nepředstavuje závaznou podmínku, a podle názoru soudu by bylo příliš formalistické shledat jeho nezahrnutí do výroku napadeného rozhodnutí za rozporné s principem vázanosti správního orgánu jeho obsahem. K části námitky, která se týká uložení 2 nových požadavků do stanoviska KHS, se soud rovněž vyjádří níže.
34. Pokud se týče námitky E), závěry vyslovené krajským soudem byly předmětem přezkumu ze strany NSS, v rámci kterého obstály (resp. byly korigovány). NSS v bodech 35 až 37 kasačního rozsudku uvedl:
- „Stěžovatel má pravdu v tom, že je nutné na posuzovaný záměr nahlížet specificky, jelikož se jedná o prioritní stavbu podléhající režimu § 23a zákona o EIA. Obě odborné studie byly zpracovány jako odborné podklady pro prioritní závazné stanovisko EIA, které je podkladem pro všechna navazující řízení, a nikoliv jen územní řízení. Možnosti brojit proti prioritnímu závaznému stanovisku EIA v navazujících řízeních se věnoval také Ústavní soud v nálezu ze dne 19. 7. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 44/18, v němž uvedl, že bez aktivní účasti dotčené veřejnosti lze „pouze“ vydat závazné stanovisko k vlivům prioritních dopravních záměrů na životní prostředí, které je podkladem pro navazující řízení a postupy. V jejich rámci má dotčená veřejnost uplatňovat svá práva a brojit i proti obsahu samotného závazného stanoviska. Je tak nutné korigovat závěr krajského soudu, že námitky směřující proti podkladům prioritního závazného stanoviska nemají*

své místo ve stavebním řízení. To však na druhou stranu neznamena, že by bylo možné ve stavebním řízení bez dalšího brojit proti jakýmkoliv nedostatkům podkladových studií (jak činí stěžovatel). Vždy je nutné v konkrétním případě posoudit, zda mají námitky proti podkladům prioritního závazného stanoviska nějaký vztah k předmětu navazujícího řízení.

V projednávaném případě je navazujícím řízením stavební řízení o povolení 22 stavebních objektů v podobě vodních děl, kterými jsou přeložky potoků, řek a vodovodů, úprava koryta Bečvy, výtlačný řad, vodovodní připojení, vyhloubení retenčního příkopu a úpravy meliorací na několika úsecích. Potřeba realizace těchto stavebních objektů vznikla umístěním tělesa dálnice D0136, mezi stavbami dráhy a tělesem dálnice není jiný vztah. Aby mohl stěžovatel svoji argumentaci k absenci aktuálních studií uplatnit také v tomto stavebním řízení, je nezbytné, aby vysvětlil vztah své argumentace a předmětu stavebního řízení. Stěžovatel tak ale neučinil. V jeho rozsáhlé argumentaci vztahující se k nedostatkům podkladových studií se v kasační stížnosti neobjevuje byť jen zmínka o povolovaných stavebních objektech. Stěžovatel vůbec neuvádí, jaký vliv by měly mít nedostatky studií (a jejich případné odstranění) na povolované stavební objekty. Byť to stěžovatel v kasační stížnosti přímo neuvádí, je zřejmé, že jeho argumentace směřuje takřka výlučně proti umístění tělesa dálnice, neboť jak rozptylová studie, tak i studie posouzení vlivů na veřejné zdraví se primárně pojí s umístěním tělesa dálnice, nikoliv s nyní povolovanými stavbami. Ostatně sám stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že jeho argumentace vychází z kasační stížnosti ve věci povolení 53 stavebních objektů, která je u Nejvyššího správního soudu vedena pod sp. zn. 8 As 96/2024. Nejvyšší správní soud se s textem této kasační stížnosti seznámil, přičemž obě kasační stížnosti shledal v nyní relevantní části prakticky totožné. I tato skutečnost svědčí o tom, že stěžovatel neuvádí konkrétní skutečnosti relevantní ve vztahu k povolovaným čtrnácti stavebním objektům, ale pouze paušálně opakuje námitky, které uplatnil v jiném řízení. Jak uváděl již krajský soud v napadeném rozsudku, dostatečností podkladových studií v souvislosti s umístěním tělesa dálnice se již zabývaly správní orgány i správní soudy v odpovídajících řízeních, námitky stěžovatele v tomto řízení již nemají své místo. Nejvyšší správní soud toliko doplňuje, že tento závěr platí z toho důvodu, že stěžovatel neuvedl žádná relevantní tvrzení ve vztahu k povolovaným stavebním objektům.

S ohledem na tento závěr se již Nejvyšší správní soud nezabýval námitkou stěžovatele, že žalovaný nenechal opětovně přezkoumat závazné stanovisko EIA z důvodu nedostatků rozptylové studie.“

35. Tímto právním názorem je zdejší soud podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán. Krajský soud tedy v podrobnostech odkazuje jak na závěry vyslovené v rozsudku ze dne 9. 5. 2024, tak v kasačním rozsudku. Uzavírá proto, že námitka směřující proti rozptylové studii a v návaznosti na to proti závaznému stanovisku EIA je nedůvodná.
36. Krajský soud se tak v dalším řízení zaměřil již jen na vypořádání námítky C) a námítky D), a to v části námitek týkající se nezahrnutí 2 požadavků na vysazování dřevin a 2 požadavků na důslednější ochranu veřejného zdraví (slovy žalobní argumentace).
37. Pokud se týče námítky C) v rozsahu nezahrnutí 2 požadavků na vysazování dřevin a na ochranu krajinného rázu, soud předně odkazuje na závěry učiněné v bodech 45-55 kasačního rozsudku. Kasační soud zejména uvedl, že:
„Dotčený orgán ochrany přírody, který vydává závazné stanovisko (souhlas) podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny (v projednávané věci Magistrát města Přerov), je ve stavebním řízení povinen chránit krajinný ráz. Na tuto povinnost nemá vliv fakt, že se v jiném řízení rozhoduje o kácení dřevin a jejich náhradní výsadbě. Pokud by ke zmírnění vlivu dálnice na krajinný ráz mohla vést výsadba nových dřevin (a ekologický spolek by navíc tento požadavek ve stavebním řízení vznesl), je dotčený orgán povinen pro svůj souhlas podle § 12 odst. 2 zákona

o ochraně přírody a krajiny stanovit podmínky, které povedou k ochraně veřejného zájmu na minimalizaci zásahů do krajinného rázu, v případě potřeby i včetně výsadby nových dřevin nad rámec náhradní výsadby ukládané v jiném řízení podle § 9 zákona o ochraně přírody a krajiny. Případně je dotčený orgán ve stavebním řízení povinen zajistit takovou součinnost s orgánem příslušným k uložení náhradní výsadby podle § 9 zákona o ochraně přírody a krajiny, aby náhradní výsadba vedla také ke zmírnění dopadů na krajinný ráz. Lze shrnout, že na ochranu krajinného rázu nelze bez dalšího rezignovat s tím, že náhradní výsadba dřevin je předmětem jiného řízení, aniž dotčený orgán zkoumal, zda tato náhradní výsadba dostatečně minimalizuje také dopady záměru na krajinný ráz.

Dotčený orgán v projednávané věci podmínil souhlas podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny mj. tím, že tam, kde pro to bude dostatečný prostor, budou popínavé rostliny podél protihlukových stěn doplněny výsadbou vhodných dřevin dorůstajících přiměřených rozměrů, aby v dospělosti neohrožovaly konstrukci protihlukových stěn a silniční provoz. Dále stanovil, že výsadba dřevin bude provedena minimálně v rozsahu návrhu vegetačních úprav. Případné úpravy tohoto návrhu v rámci stavebního řízení (případně např. v řízení o změně stavby před dokončením) budou předem projednány s příslušným orgánem ochrany přírody (viz koordinované závazné stanovisko ze dne 26. 10. 2020). Dotčený orgán vycházel mj. z technických zpráv dílčích objektů SO 801 Vegetační úpravy dálnice a SO 804 Náhradní výsadba. Uvedl rovněž, že vede také správní řízení ve věci kácení dřevin rostoucích mimo les právě v souvislosti se stavbou D1 Říkovice-Prerov.

Krajský úřad Olomouckého kraje v koordinovaném závazném stanovisku ze dne 11. 1. 2022, č. j. KUOK 126579/2021, přezkoumával také souhlas se zásahem do krajinného rázu. Stěžovatelovy návrhy na zmírnění vlivu záměru na krajinný ráz zamítl, neboť požadavek na vysetí motýlí směsi ke zvýšení biodiverzity překračuje problematiku krajinného rázu. K charakteru vlastní výsadby (nepravidelné shluky) odkázal na řízení o povolení kácení dřevin a ukládání náhradní výsadby podle § 8 a § 9 zákona o ochraně přírody a krajiny. V jeho rámci lze uložit nejen rozsah prováděných náhradních výsadeb, ale rovněž formu a prostorové umístění. Dále dotčený orgán uvedl, že doplnění formulace do zprovoznění stavby je nadbytečné, neboť všechny podmínky stavebního povolení musí být splněny do kolaudace a zprovoznění stavby. Orgán ochrany přírody stanovil dobu na udržování osázení po dobu existence stavby, tedy na dobu delší než 5 let. Doplnění slova „péče“ o přívlastek „zvýšená“ považoval dotčený orgán za nadbytečné, nadto jde o neurčitý právní pojem. Již označení „péče“ obnáší souhrn všech úkonů nezbytných pro zajištění prospívání vysazených rostlin a udržování těchto exemplářů na jejich stanovišti (např. vlastní výsadbu, průběžnou kontrolu, dosazování uhynulých rostlin).

Krajský soud konstatoval, že stavební objekt SO 801 Vegetační úpravy nebyl předmětem žádosti o stavební povolení. Proto není součástí správního spisu, neboť vegetační úpravy nejsou samy o sobě stavbou a nepodléhají řízení podle stavebního zákona. S tímto závěrem Nejvyšší správní soud nesouhlasí. Ze správního spisu, zejména z koordinovaného závazného stanoviska Magistrátu města Prerova ze dne 26. 10. 2020 plyne, že dotčený orgán při posuzování dopadů stavby na krajinný ráz vycházel také z technických zpráv k objektům SO 801 a SO 804. Dotčený orgán pak svůj souhlas se zásahem do krajinného rázu podmínil i tím, že výsadba vhodných dřevin bude provedena minimálně v rozsahu návrhu vegetačních úprav. Krajský soud tedy pochybil, pokud uzavřel, že námitky týkající se náhradní výsadby jsou mimoběžné s předmětem stavebního řízení. V žalobě namítal, že podmínky, které požadoval zařadit do koordinovaného závazného stanoviska, mají směřovat ke zmírnění vlivu dálnice na krajinný ráz. Týkají se proto předmětu stavebního řízení a nikoli jiných řízení o povolení kácení dřevin. Správní orgány ale jeho

požadavky směřující ke zmírnění vlivu záměru na krajinný ráz neakceptovaly ani dostatečně neodůvodnily, proč je odmítly.

Krajský soud tedy měl k žalobní námitce posoudit, zda správní orgány přezkoumatelně vysvětlily, proč nepřijaly stěžovatelovy požadavky na zmírnění dopadů na krajinný ráz. Krajský soud pouze odkázal na to, že náhradní výsadba byla uložena jako kompenzace za vzniklou ekologickou újmu v termínu do dvou let od zprovoznění stavby (již citovaným rozhodnutím Magistrátu města Olomouc č. j. SMOL/320789/2022/OZP/PKZ/Kol). Krajský soud vyšel z toho, že se stěžovatel tohoto řízení aktivně účastnil a byl také osobou zúčastněnou na řízení při soudním přezkumu tohoto rozhodnutí (rozsudek Krajského soudu v Ostravě, pobočky v Olomouci ze dne 15. 11. 2023, č. j. 65 A 57/2023-80). V nynější věci však krajský soud rezignoval na posouzení, zda byla v řízení skutečně dostatečně posouzena otázka krajinného rázu a zda byla přijata dostatečná opatření pro zmírnění dopadu vlivu záměru (nejen kácení dřevin souvisejícího se záměrem) na něj. Nejvyšší správní soud tedy nesouhlasí se závěrem, že stěžovatel nebyl dotčen na svých právech ve vztahu k námitce, že náhradní výsadba nedostatečně zmírňuje vliv záměru na krajinný ráz.

Dotčený orgán v souhlasu podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny vycházel z řízení o povolení kácení dřevin, jehož předmětem jsou mimo jiné SO 801 Vegetační úpravy a SO 804 Náhradní výsadba. Také na základě těchto podkladů formuloval podmínky v souhlasu. Krajský soud se tedy měl zabývat tím, zda správní orgány dostatečně zohlednily požadavky na zmírnění vlivu dálnice na krajinný ráz, resp. zda dostatečně odůvodnily odmítnutí stěžovatelových požadavků. Této otázce bude v dalším řízení krajský soud věnovat pozornost navzdory tomu, že dotčený orgán příslušný podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny vycházel z projektů řešících výsadbu nových stromů, které jsou podkladem pro jiné řízení (řízení o povolení kácení dřevin).“

38. Žalobce v odvolání proti stavebnímu povolení požadoval (i) vysazení dřevin v nepravidelných shlucích včetně vysazení tzv. motýlí směsi mezi dřevinami pro zvýšení biodiverzity a (ii) realizaci tohoto opatření do zprovoznění dálnice se zvýšenou péčí o tyto dřeviny po dobu následujících 5 let.
39. Žalovaný na str. 41 napadeného rozhodnutí konstatoval, že „(p)ožadavky na změnu znění podmínky uvedené na straně č. 18 pod bodem druhým písm. e) napadeného rozhodnutí (výsadba vhodných stromů a keřů) a současně požadavek na doplnění 2 nových podmínek na ochranu krajinného rázu neshledává KÚOK vhodnými. Podmínky stanovené v napadeném rozhodnutí jsou převzaty do rozhodnutí z koordinovaného závazného stanoviska MMPr ze dne 26. 10. 2020 č. j. MMPr/204197/2020/STAV/ZP/Tes tak, jak je stanovil příslušný správní orgán.“ Na str. 27 dále uvedl, že „(p)roblematika vegetačních úprav (místní druhy dřevin a travin) není předmětem vedeného stavebního řízení (žadatel o vydání povolení k realizaci této činnosti vodoprávní úřad nežádal, neboť“ vegetační úpravy nejsou stavbou vodního díla ve smyslu vodního zákona a nepodléhají tedy rozhodovací pravomoci vodoprávního úřadu) a bude zcela nepochybně řešena samostatně a komplexně v rámci řízení o povolení kácení dřevin podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Jak ostatně konstatoval Krajský soud v Ostravě (viz např. rozsudek ze dne 23. 9. 2021, č. j. 38 A 4/2021 - 159, www.nssoud.cz), co se týče námitek ve věci jejich nesprávného vypořádání ze strany správního orgánu, je nutné uvést, že vypořádání odvolacích námitek odvolateli přitom nemusí odpovídat a také často neodpovídá představám odvolatelů. Podstatné však z hlediska přezkumu je, zda správní orgán srozumitelně a jasně vypořádal odvolací námítky či nikoli. Jak KÚOK uvedl výše, má za to, že vodoprávní úřad odvolací námítky vypořádal zcela srozumitelným způsobem, byť velmi stručně s odmítnutím zapracování navržených podmínek do podmínek stavebního povolení. Jestliže jsou na stavebníka dotčenými

správními orgány dány k provedení stavby požadavky vyplývající i případně z příslušných právních předpisů na vypracování a odsouhlasení jimi požadovaných podkladových dokumentů, např. povodňový plán, havarijní plán, požadavky na harmonogramy k měření prachu, hluku apod., je zřejmé, že tyto požadavky musí být z jeho strany plněny na základě vydaného příslušného stavebního povolení. Případné neplnění v nich uvedených požadavků je pak na kontrole vodoprávního úřadu resp. příslušných dotčených správních orgánech. To, že spolkem navrhované požadavky v jím navrhovaném znění nebyly zapracovány do podmínek pro provedení povolované stavby, tak není vadou, která by měla vést k nezákonnosti vydaného stavebního povolení. K některým požadavkům uváděným v této námitce k jejich plnění v rámci daného stavebního povolení (měření hluku, měření prachu, druhu vysazovaných dřevin a travin) se KÚOK bude vyjadřovat v odůvodnění podaných námitek níže. Na základě výše uvedeného nebyla KÚOK tato uplatněná námitka shledána důvodnou.“

40. Žalobce v žalobě namítal, že podmínky, které požadoval zařadit do koordinovaného závazného stanoviska, mají směřovat ke zmírnění vlivu dálnice na krajinný ráz.
41. Na str. 20 žaloby žalobce sám zdůraznil, že „SO 801 Vegetační úpravy (tj. projekt Vegetačních úprav) není podkladem pro řízení o kácení mimolesních dřevin dle ust. § 8 odst. 1 ve vztahu k § 9 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., jak již názvem připomíná, ale je jím SO 804 Náhradní výsadba, neboť každý z těchto projektů řeší jiný účel a má jiné funkce. Ačkoliv projekt Vegetačních úprav (SO 801) není stavebním objektem, tak nijak nesouvisí s řízením o kácení mimolesních dřevin a s ukládáním náhradní výsadby, neboť se týká výsadby dřevin na tělese dálnice z jiných důvodů (např. ke zmírnění za zásah do ochrana krajinného rázu, jak dokládá toto KZS, jehož byl tento SO 801 podkladem, proti světelnému smogu, z estetických, krajinářských, hygienických či protihlukových důvodů, jak ostatně někdy může vyplývat z hlukové studie, ke zmírnění znečištění ovzduší, jak ostatně uvádí i rozptylová studie či studie o vlivu dálnice na veřejné zdraví apod.).“
42. Žalobce na str. 21 dále uvedl, že „vysazení nepravidelných shluků dřevin na tělese dálnice je žádoucí, zvláště pokud má procházet v převážně polní krajině s novým cizorodým prvkem, jakým je hmotově a výškově obrovská dálnice D1036 délky 10,1 km (včetně estakád s vysokými násypy, např. přes okraj Dluhonic, takže se musí zbytečně zbourat řada nemovitostí), a to hlavně z estetických důvodů, tzn. **ke zmírnění zásahu dálnice do krajinného rázu. Podkladem řízení o kácení mimolesních dřevin je SO 804**, takže jen stěží může žalobce v tomto řízení takový požadavek vznášet – žalobce navrhuje, aby tyto shluky dřevin byly na tělese dálnice, nikoliv na pozemcích různých majitelů na celém k. ú. obce určených příslušným orgánem ochrany přírody (nikoliv ŘSD ČR). **Jinak řečeno**, KÚ v Olomouci žádný právní, organizační, technický nebo procesní důvod či jiný rozumný důvod, proč nelze předložený požadavek ke zmírnění zásahu do krajinného rázu cizorodým prvkem v území zahrnout do KZS (a následně mezi podmínky stavebního povolení) **nepředložil**.“
43. Dále na str. 22 uvedl, že „žalobce tedy jen stěží může v rámci ukládání náhradní výsadby v řízení o kácení dřevin žádat, aby na tělese dálnice byly vytvořeny nepravidelné shluky dřevin (pozn.: ty se totiž sází v řadách), pokud náhradní výsadba bude probíhat po celém území k. ú. obce mimo těleso dálnice. Podstatné také je, že návrh ještě více **zmírňuje zásah obrovské dálnice v polní krajině, včetně předmětných 22 SO, na krajinný ráz** a je organizačně, technicky a finančně snadno realizovatelný.“

Závěrem na str. 25 žalobce shrnul, že „předložený návrh na uložení obou požadavků je v souladu s jeho činností, s jeho stanovami i s účelem jeho účasti v tomto stavebním řízení dle zákona č. 100/2001 Sb., v němž může navrhovat procesní i hmotné připomínky a námítky. Pokud by tomu tak nebylo, šlo by jen o formální a bezobsažnou účast žalobce. Podle žalobce uložení dvou nových požadavků ke zmírnění

zásahu dálnice na krajinný ráz nepředstavuje nic nereálného, neuskutečnitelného či nelogického, co by se zájmů ochrany životního prostředí netýkalo. Žalobce současně připomíná, že předmětných 22 SO tvoří nedílnou součásti dálnice D0136, bez níž by nebyla plně funkční, takže zmírnění vlivů na krajinný ráz se týká i těchto 22 SO, pokud mezi podklady je KZS MM Přerova ze dne 26. 10. 2020, jehož 6 požadavků ke zmírnění vlivů na krajinný ráz bylo zahrnuto do výroku.“

44. Krajský soud opětovně dospěl k závěru, že tato část námitky C) je nedůvodná. Předně k argumentaci ŘSD stran odkazu, že otázka krajinného rázu byla projednávána již v územním řízení, zdejší soud odkazuje na výše uvedené závěry NSS (jedná se zejména o bod 53, ve kterém NSS dospěl k tomu, že námitky týkající se náhradní výsadby nejsou mimoběžné s předmětem stavebního řízení s ohledem na to, že dotčený orgán v rámci KZS při posuzování dopadů stavby na krajinný ráz vycházel také z technických zpráv k objektům SO 801 a SO 804).
45. Za této situace bylo povinností žalovaného se požadavky žalobce zabývat, příp. řádně odůvodnit jejich odmítnutí. Této povinnosti dle názoru zdejšího soudu žalovaný nedostál, neboť jeho argumentace konkrétně nereaguje na požadavky vznesené žalobcem. Za této situace však zdejší soud připomíná, že již ze samotné argumentace žalobce ve spojení s tím, jak je žalobce formuloval (zejména u požadavku (ii), kde výslovně uvedl „do zprovoznění dálnice“), vyplývá, že tyto se týkají samotného tělesa dálnice D1 a nikoli 22 stavebních objektů v podobě vodních děl, kterými jsou přeložky potoků, řek a vodovodů, úprava koryta Bečvy, výtlačný řad, vodovodní připojení, vyhloubení retenčního příkopu a úpravy meliorací na několika úsecích. Přestože žalobce uvedl, že předmětných 22 SO tvoří nedílnou součást dálnice, bez níž by nebyla plně funkční, nelze na základě této souvislosti dovodit, že by se vznesené požadavky jakkoli týkaly vodoprávních děl. Jádro žalobní argumentace směřuje toliko vůči zásahu tělesa dálnice. Ostatně mezi stranami není sporu, že projekt vegetačních úprav (SO 801 Vegetační úpravy) se týká výsadby dřevin na samotném tělese dálnice. Žalobce ostatně žádnou konkrétní souvislost nyní povolovaných objektů s objekty SO 801 ani SO 804 nenamítl ani neprokázal. Z tohoto důvodu neměl postup žalovaného vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
46. Pokud se týče námitky D), tedy otázky uložení 2 nových požadavků na důslednější ochranu veřejného zdraví do stanoviska KHS, lze uvést následující.
47. Žalobce v rámci odvolání proti stavebnímu povolení navrhoval, aby žalovaný do rozhodnutí zahrnul podmínky, že (i) „(b)ěhem výstavby bude plněn harmonogram pravidelného měření intenzit hluku cca 2x ročně v denní a v noční době, a to v blízkosti obytné zástavby, v případě překročení hlukových norem budou v nejkratším čase provedena protihluková opatření.“ a (ii) „(z) hlediska relevantnosti hlukových údajů je první měření intenzit hluku nutno provést nejdříve 6 měsíců a nejpozději do dvou let po zprovoznění stavby ve zkušebním období, neboť dojde ke stabilizaci dopravních intenzit průjezdnosti. V případě prodlužování zkušebního provozu o další roky budou měření hluku prováděny minimálně dvakrát ročně.“
48. Žalovaný vyzval v souladu s § 149 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), Ministerstvo zdravotnictví jakožto nadřízený orgán k přezkumu uvedeného závazného stanoviska KHS, které ministerstvo potvrdilo ve stanovisku ze dne 21. 6. 2022, č. j. MZDR 14599/2022-2/OVZ. Ministerstvo uvedlo, že stanovení monitoringu měření hluku dvakrát ročně není z odborného hlediska relevantní. Určitý počet měření za rok není vypovídající, neboť nelze předjímat budoucí vývoj výstavby, resp. případné nadlimitní hlukové fenomény. Dodržování podmínek stavebního povolení v podobě hygienických

limitů hluku je přímo ověřitelné měřením in situ kdykoli s ohledem na konkrétní situaci. Ministerstvo odkázalo na znění Metodického návodu pro měření hluku, který byl uveřejněn ve Věstníku MZd a který specifikuje podmínky pro měření hluku. K tomu uvedlo, že měření lze provádět pouze v případě vhodných klimatických podmínek a v doporučených obdobích. Z věstníku MZd vyplývají rovněž obecné principy měření hluku z dopravy, které se vztahují i na ustálení dopravního proudu na nové komunikaci a následného měření. S ohledem na to byla ostatně v souladu s § 124 odst. 1 stavebního zákona stanovena podmínka č. 4 závazného stanoviska KHS, tedy zkušební provoz. K tomu odcitovalo znění § 124 odst. 1 stavebního zákona. Ministerstvo konstatovalo, že stanovená doba zkušebního provozu v minimální délce 6 měsíců (může být prodloužena) se z odborného hlediska jeví jako dostačující. Dále uvádí, že KHS oprávněně požaduje měření hluku před a po zahájení stavby dálnice s ohledem na případné změny ve využití přilehlých nemovitostí stanovených před zahájením zkušebního provozu. Díky tomu bude možné vyhodnotit, jak se po zprovoznění stavby změní hlukové poměry a jak bude dotčeno veřejné zdraví. Jestliže nebudou při provozu dálnice plněny limity hluku z dopravy v chráněných venkovních prostorech staveb v denní a noční době, nevydá KHS souhlasné závazné stanovisko ke kolaudačnímu souhlasu, a proto by musel stavebník přijmout dodatečná protihluková opatření. Ministerstvo rovněž upozornilo na skutečnost, že prvostupňové rozhodnutí o povolení stavebního záměru se týkalo vodních děl, nikoliv dálnice jako komunikace. Výše uvedené závěry Ministerstva zdravotnictví převzal žalovaný do svého rozhodnutí.

49. Nejvyšší správní soud se k této námitce vyjádřil následovně:

„Krajský soud v odstavci 51 napadeného rozsudku uvedl, že se žalovaný dostatečně zabýval požadavky stěžovatele, přičemž odkázal na závěry Ministerstva zdravotnictví, které krajský soud následně zopakoval. V odstavci 52 napadeného rozsudku krajský soud uzavřel, že „žalovaný dostatečně odůvodnil, z jakého důvodu žalobci nevyhověl a žalobce na tuto argumentaci nijak konkrétně nereagoval. Žalobce nijak nespecifikoval zásah do životního prostředí v důsledku nezahrnutí jeho požadavků do výroku rozhodnutí v rámci vodoprávního řízení, pouze opakoval, že jeho požadavky jsou proveditelné a uskutečnitelné.“

Nejvyšší správní soud nemůže závěrům krajského soudu přisvědčit, neboť zejména ve vztahu k požadavku (ii) předložil stěžovatel ucelenou argumentaci na str. 30 až 34 žaloby. Přestože se tvrzení stěžovatele do jisté míry opakují, rozporuje zde mimo jiné argumentaci Ministerstva zdravotnictví ohledně dodržování postupů podle Věstníku MZd, neboť ten pouze popisuje zkušební provoz, avšak požadavek (ii) není v rozporu s jeho obsahem. Dále stěžovatel uvedl, že za účelem ochrany veřejného zdraví obyvatel podél dálnice D0136 během zkušebního provozu (který může být prodloužován a trvat neúměrně dlouho) navrhl zahrnout tento požadavek do stavebního povolení vzhledem k tomu, že není účastníkem kolaudačního řízení (viz str. 31 žaloby). Stěžovatel na str. 33 žaloby tvrdil, že navrženou změnou žádá, aby k měření došlo po stabilizaci automobilového provozu a aby se zkušební provoz zbytečně neprotahoval na úkor ochrany veřejných zájmů, zejména veřejného zdraví před nadlimitními škodlivinami z automobilového provozu, včetně nadměrného hluku. Tato tvrzení krajský soud zcela pominul. Stejně tak krajský soud ignoroval odkazy stěžovatele na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 304/2019-79 a č. j. 5 As 333/2019-92, v nichž podle stěžovatele dospěl kasační soud k závěru, že je obdobný požadavek realizovatelný a Ministerstvo zdravotnictví neuvedlo důvody, proč jej nelze uložit a proč je v rozporu s obsahem Věstníku MZd, což platí i v nyní projednávané věci. V důsledku toho došlo k porušení zásady legitimního očekávání stěžovatele ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu.

Jestliže krajský soud shledal uvedená tvrzení stěžovatele mimoběžnými, měl v odůvodnění napadeného rozsudku rozvést úvahy, které jej k tomuto závěru vedly.

Vzhledem k tomu, že se krajský soud nevypořádal s výše uvedenou žalobní argumentací, Nejvyšší správní soud konstatuje, že je kasační námitka v tomto bodě důvodná. Úkolem krajského soudu při opětovném posouzení věci tedy bude postavit proti tvrzením stěžovatele vlastní ucelenou argumentaci, z níž bude zřejmé, o jaké úvahy opřel své závěry. (...)“

50. Krajský soud shledal i tuto část námitky D) nedůvodnou.

51. K požadavku (i) ohledně pravidelného měření intenzit hluku se již soud částečně vyjádřil v předcházejícím rozsudku. Závěry Ministerstva zdravotnictví, které převzal žalovaný do napadeného rozhodnutí (viz str. 43-45 napadeného rozhodnutí), považuje zdejší soud za dostatečné odůvodnění závěru, proč v této části žalovaný nepřevzal požadavek žalobce do výroku napadeného rozhodnutí. Požadavek žalobce byl ze strany správních orgánů relevantně zvážen a následně odmítnut. Důvod odmítnutí byl odůvodněn, a to vysvětlením potřeby provádět měření hluku operativně dle potřeb stavby, a nikoliv periodicky bez ohledu na aktuální stav hluku ze stavby. Správní orgány přitom postupovaly při zvolení podmínek pro měření hluku takovým způsobem, aby mohly případné překročení hluku zaznamenat a učinit případná opatření ve vztahu k omezení nadměrného hluku ze stavby.

52. K požadavku (ii) soud konstatuje, že tato podmínka se týká samotného tělesa dálnice D1 a nikoli 22 stavebních objektů v podobě vodních děl, kterými jsou přeložky potoků, řek a vodovodů, úprava koryta Bečvy, výtlačný řad, vodovodní připojení, vyhloubení retenčního příkopu a úpravy meliorací na několika úsecích. Toto vyplývá jednak argumentace žalobce, který tento požadavek navrhl „*za účelem ochrany veřejného zdraví obyvatel podél dálnice D0136*“ a rovněž se samotného znění podmínky, ve které je uvedeno „*(...) neboť dojde ke stabilizaci dopravních intenzit průjezdnosti (...)*. Její uložení v napadeném rozhodnutí týkajícím se povolení vodních děl by tak bylo nadbytečné. Stejně jako argumentace žalobce, tak i jím zmíněné rozsudky Nejvyššího správního soudu (ze dne 23. 2. 2022 č. j. 3 As 304/2019-79 a ze dne 31. 3. 2022 č. j. 5 As 333/2019-92) se týkaly přímo tělesa dálnice, konkrétně stavebního povolení pro stavbu „R48 Frýdek-Místek, obchvat“, tedy měření hluku z provozu dálnice. Odkazy na tyto rozsudky soud proto považuje za irelevantní v souvislosti se stavebním povolením vodních děl. Ačkoli je nutno připustit, že soud v napadeném rozhodnutí nenalezl žádnou konkrétní reakci žalovaného, kterou by odůvodnil nezahrnutí této podmínky, nelze takovou vadu s ohledem na žalobní tvrzení, znění samotné podmínky (směřující pouze vůči samotnému tělesu dálnice) a povahu stavebních objektů, které jsou předmětem nyní projednávané věci, považovat za vadu s vlivem na zákonnost napadeného rozhodnutí.

53. Nad rámec uvedeného soud konstatuje, že ani u požadavku (i) nelze pominout jeho souvislost s řízením o povolení samotného tělesa dálnice. Toto plyne zejména ze znění samotné žaloby, kde na str. 30 žalobce uvádí, že „*navržený námět žalobce na uložení nového požadavku na měření intenzit hluku během výstavby dálnice není nijak v rozporu s tvrzením MZD, jelikož měření by probíhalo na vybraných měřících bodech 2x ročně a po naměření nadlimitních intenzit hluku by musely být v krátkém čase provedeny účinná protihluková opatření, čímž se zajistí, že nadlimitní hluk nebude dlouhodobě tolerován.*“ Žalovaný se však tímto požadavkem zabýval a zdejší soud považuje jeho odůvodnění za dostatečné i vzhledem k tomu, že se jedná o stavby vodních děl, jak bylo uvedeno výše.

Závěr a náklady řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje

54. Jelikož krajský soud neshledal žádnou ze žalobních námitek důvodnou, žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
55. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly.
56. O nákladech řízení osob zúčastněných na řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je přípustná** kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu. Nepřípustná je taková kasační stížnost, na níž dopadají výluky z přípustnosti stanovené v § 104 s. ř. s.

K odstranění vad kasační stížnosti učiněnému po lhůtě pro podání kasační stížnosti se nepřihlíží. Soud k odstranění nedostatků kasační stížnosti nevyzývá.

Ostrava 28. listopadu 2024

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu